

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री गिरीश चन्द्र लाल
माननीय न्यायाधीश श्री चोलेन्द्र शम्शेर ज.ब.रा.

फैसला

०६९-WO-११२९

मुद्दा : उत्प्रेषण ।

जिल्ला बारा, जितपुर गा.वि.स., वडा नं ३ घर भई हाल कारागार कार्यालय,
वीरगञ्ज, पर्सा मा थुनामा रहेको सुनिल साह१ } रिट निवेदक

विरुद्ध

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कलैया बारा१ }
ऐ. कार्यालयका मुद्दा फाँटका शाखा अधिकृत१ } विपक्षी

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३, १९, ३२ तथा १०७ बमोजिम उत्प्रेषण
लगायत जो चाहिने आज्ञा, आदेश वा पूर्जा जारी गरी पाउँ भनी यस अदालतमा पर्न आएको
प्रस्तुत रिट निवेदकको संक्षिप्त तथ्य एवं आदेश यस प्रकार रहेको छ ।

यसमा प्र.स.नि. तीर्थ बहादुर थोकरको प्रतिवेदनले वादी नेपाल सरकार र प्रतिवादी
राजेश सहनी समेत भएको हातहतियार खरखजाना मुद्दामा राजेश सहनी समेतको पोलको
आधारमा विपक्षी जिल्ला प्रशासन कार्यालय बाराले सो हातहतियार खरखजाना मुद्दामा बेरीत
पूर्वक म्याद तामेल गरी मलाई प्रतिरक्षाको मौका दिए बेगर एकतर्फी रुपमा म समेतलाई कैद
वर्ष ३ (तीन) सजाय हुने गरी गरेको फैसला न्याय संगत देखिंदैन । यसरी जिल्ला प्रशासन
कार्यालय, बाराले प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त विपरीत गरेको फैसलाले म निवेदकको नेपालको
अन्तरिम संविधान, २०६३ को भाग-३ अन्तर्गत धारा १२, १३, २४ समेतद्वारा प्रदत्त वैयक्तिक
स्वतन्त्रता लगायतका मौलिक हकहरुमा गम्भीर आघात पुऱ्याएको हुँदा विपक्षी जिल्ला प्रशासन

कार्यालय, बाराले म निवेदकलाई जानकारी नगराई बेरीत पूर्वक तामेल गरेको म्याद बदर गरी मलाई प्रतिरक्षाको मौका प्रदान गरी म थुनामा परेको मितिबाट कैद गणना गर्ने गरी कैदी पूर्जी दिन समेत विपक्षीहरुको नाउँमा उत्प्रेषण लगायत जो चाहिने आज्ञा आदेश जारी गरी न्याय पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको निवेदक सुनिल साहको निवेदन पत्र ।

यसमा के कसो भएको हो ? निवेदन मांग बमोजिमको आदेश किन जारी गर्नु नपर्ने हो ? सूचना पाए वा सूचना तामेल भएको मितिले १५ दिन भित्र निवेदकलाई ३ वर्ष कैद लागेको मिति २०६८/३/२९ मा भएको फैसलाको प्रतिलिपि सहित महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय मार्फत लिखित जवाफ पेश गर्नु भनी जिल्ला प्रशासन कार्यालय बारा समेतको नाउँमा सूचना पठाई तामेल गरी लिखित जवाफ प्राप्त भएपछि ७ दिनको पेशी चढाई पेश गर्नु । साथै गैरकानूनी थुनामा परेको भनी सो फैसला बदरको मांग भएको देखिएकोले उक्त मिसिल समेत लिई पेशीमा उपस्थित हुनु भनी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयलाई लेखी प्रस्तुत रिट निवेदनलाई पेशीमा अग्राधिकार दिई पेश गर्नु भनी यस अदालतबाट मिति २०७०/२/१ मा भएको आदेश ।

निवेदकले आफु पक्राउ परेको मितिबाट कैद गणना नगरी मैले सोधखोज गर्न लागेको मितिबाट कैदमा राखेकोले स्वतन्त्रताको हकको उल्लंघन भएको र हातहतियार खरखजाना मुद्दामा आफ्नो संलग्नता नरहेको कुरा सिद्ध हुँदाहुँदै पोलको आधारमा आफूलाई प्रतिवादी बनाई बेरीत पूर्वक म्याद तामेल गरी प्रतिरक्षाको मौका दिए बेगर सजाय गरिएको भन्ने निवेदन जिकीर लिनु भएको छ । त्यस सम्बन्धमा निजलाई वारदातमा पोल गर्ने सागर भा चौधरी, राजेश सहनीले बयान गर्दा वारदातमा बरामदी हतियारहरु २०६७ जेष्ठ महिनामा आफू लगायत फूर्ति सहनी समेतका व्यक्तिहरुले प्रति व्यक्ति एक एक हजार उठाई खरीद गरी विभिन्न ठाउँमा चोरी वारदातमा प्रयोग गर्दै आएको भनी बयान गरेको कारणबाट निज थुनामा जानुपूर्व संगठित रुपमा अपराध गर्न गराउनको लागि हातहतियार खरीद गरेको कारण र प्राप्त प्रमाण सबूदबाट निज प्रतिवादी सुनिल साहको सो हतियार खरीदको वारदातमा संलग्नता रहेको देखिँदा सजाय ठहर भएको हो । प्रतिवादीको निवेदन जिकीर भुङ्गा हो । साथै मिसिल संलग्न म्याद तामेल पूर्जी हेर्दा निजले हाल आफ्नो निवेदनमा खुलाउँदै आएको नाम, थर, वतन र यस कार्यालयबाट निजको घर दैलोमा टाँस भएको म्याद पूर्जीको वतन मिलेको कारण समेतबाट निजलाई कसूरदार ठहर गरिएको हुँदा म्याद गैरकानूनी तवरबाट तामेल भएको भन्ने विपक्षीको

निवेदन जिकीर भुट्टा र बनावटी भएकोले सो रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने समेत एकै मिलानको व्यहोरा भएको जिल्ला प्रशासन कार्यालय बारा तथा ऐ. कार्यालय मुद्दा फाँटका शाखा अधिकृतको छुट्टाछुट्टै पेश भएको लिखित प्रतिवाद ।

नियम बमोजिम दैनिक पेशी सूचीमा चढी यस इजलास समक्ष निर्णयार्थ पेश भएको प्रस्तुत मुद्दामा मिसिल संलग्न सबूत प्रमाण अध्ययन गरी प्रत्यर्थी नेपाल सरकारका तर्फबाट उपस्थित रहनु भएका विद्वान सह-न्यायाधिवक्ता श्री गोपीचन्द्र भट्टराईले गर्नु भएको बहस जिकीर समेत सुनी निवेदक मांग बमोजिमको आदेश जारी हुनु पर्ने हो, होइन ? भन्ने सम्बन्धमा निर्णय दिनु पर्ने देखिन आयो ।

निर्णय तर्फ विचार गर्दा, निवेदकको नाउँमा सम्बन्धित मुद्दामा मिति २०६७/१०/२४ मा तामेल भएको म्याद यो यस प्रकारले बेरीत पूर्वक भएको भनी निवेदन जिकीर रहेको देखिँदैन । यसको साथसाथै सो म्याद हेर्दा समेत निजकै वतनमा तामेल भएको र बेरीतको देखिएको छैन । यसको अतिरिक्त सम्बन्धित सम्वत् २०६७/०६८ सालको दा.नं. २३ नं. को मुद्दा जिल्ला प्रशासन कार्यालय बाराबाट भएको फैसलामा सो बेरीतको म्याद उपर शुरु मुद्दा हेर्ने अदालत एवं पुनरावेदन अदालत समेतमा निवेदकको निवेदन नपरी सम्बन्धित हातहतियार मुद्दाको फैसला अन्तिम भएर बसेको देखिन आउँछ । अतएव निवेदकको जिकीर अनुसार अन्यथा हुनु पर्ने अवस्था नदेखिँदा प्रस्तुत निवेदन खारेज हुने ठहर्छ । प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनु ।

न्यायाधीश

उक्त रायमा सहमत छु ।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत :- गगनदेव महतो

कम्प्युटर गर्ने :- कल्पना बर्तौला

इति सम्वत् २०७१ साल मंसीर १२ गते रोज ६ शुभम्